

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

ELOY TORRES ROMAN

roman

Drumul meu spre Damasc

IDEEA
EUROPEANĂ

ELOY TORRES ROMAN

Drumul meu spre Damasc

Traducere de
Lucia Uricaru

I

Fernando își bea cafeaua, stând cu un grup de prieteni, la aceeași oră și în același local, aflat în aceeași zonă din Caracas, la masa lor dintotdeauna. Deși cam deteriorată, masa avea un farmec anume, conferit de lungile discuții ale celor care se reuneau în jurul ei. Eram un grup de prieteni, o confrerie mai deosebită, ne situam în centrul unei *renovatio-humanitas* în timp ce sorbeam cești de cafea îndulcite cu amintiri. Vorbeam invariabil despre întâmplările vieții: un efort continuu pentru a găsi adevărul în ceea ce trăiam. Grupul sintetiza voința celor care gândesc pozitiv asupra viitorului țării: resurse umane cu mintea trează care erau preocupate de refacerea ei.

Venezuela, spuneam eu, are nevoie de o acțiune de „Pentimento”, adică: să construiească, pe ruinele pe care le lasă actualul uragan distrugător, o țară adevărată: democratică, tolerantă, veselă, generoasă, de înalt

nivel și cultă. Avem material. Grupul nostru nu e hemingwaiana generație pierdută și nu exclude politica, ea e omniprezentă în viața de zi cu zi.

I-am observat pe prietenii mei foarte prinși în discuția lor. Fernando m-a văzut. M-am apropiat. În acest moment, bunul meu prieten, curios de ceea ce se discuta, folosi ocazia, și după ce i-am salutat, mă fixă cu privirea și mă întrebă:

– Emilio, scuze pentru curiozitate, cum de ți-ai luat diploma în România, și faza cu răpirea soției tale când era pe punctul de a se căsători?

Mă simțeam cumva încolțit, luat pe nepregătite de întrebare și pus în situația de a căuta un răspuns. Mi-am dat seama că întrebarea ar fi fost de folos la ceva, căci niciodată nu mă gândisem la posibilitatea de a cerceta aceste aspecte ale vieții mele. Ființa umană trebuie să se întrebe despre ceea ce a făcut pentru a putea merge înainte: face parte din structura sa ca individ. În plus, în cazul meu, ar fi cheia care mi-ar permite să structurez un răspuns pentru a-i explica lui Margot dragostea mea pentru ea și s-o conving că, în ciuda anilor, dragostea mea rămâne aceeași.

– O să-ți spun ceva care ar trebui să te facă să te așezi, dacă n-ai fi deja așezat. Ideea e că lucrurile au un început, și, ca orice

poveste, pretinde răbdare. Deci ciulește urechea pentru că va urma o poveste.

*

Tombe la neige... tu ne viendra pas ce soir... această melodie a lui Salvatore Adamo o ascultam la un mic aparat de radio românesc agățat pe peretele camerei unde ne-au găzduit în noaptea aceea la București. Foarte încântat, îi explicam lui Margot că acest cântec, prin vocea acestui belgian, fiu de italieni stabilit în Franța, zguduise cultura muzicală franceză și ne apăra de ritmurile invadatoare ale Beatles-ilor din anii '60. Deși eu însumi eram admirator și fanatic al grupului englez, fără să fiu muzician, insistam:

– Această melodie franțuzească, ca și altele, era un pariu disperat pentru a ocoli sau frâna strigătele yeah-yeah-lor din Liverpool care se impuseseră în toată lumea.

Acest pariu promova un ritm melodios și sentimental, izvorât din rezistența perimetrului cultural galic. Un cântec frumos, primul pe care l-am ascultat în această țară. Ambianța devenea plăcută datorită micului radio românesc, care transmitea o singură emisiune. Ironia vieții, imediat după această piesă, începu o alta, piesa momentului: *Et si tu n'existait pas* a franco-americanului Joe Dassin. Cântecul exprima într-un anume fel

dorința pe care o aveam amândoi de a sfida lumea. Pentru a întări această dorință, eu căutam mâna lui Margot, încercând să o liniștesc, pentru că părea speriată de mediul necunoscut unde ne găseam. Pentru ea, care înfrunta pentru prima dată comunismul „pe viu și în direct”, după ce trăise mai mult de opt luni la Paris, cu farmecul orașului lumina, era un șoc puternic, părea că e prea mult. București, orașul bucuriei – conform sensului în română – se arăta ochiului străinului în funcție de ce anume acesta voia să vadă. Toamna și iarna iminentă sugerau un oraș întunecat sau gri, depinde.

Cu cincizeci de minute înainte coboram din avion și, odată depășite zonele „de securitate” ale aeroportului, prezentam documentele, un polițist de frontieră „deosebit de simpatic” îi surâse lui Margot și îi spusese în franceză că era foarte frumoasă. Eu mormăiam: „Ăsta e un idiot!”

După o oră și jumătate ieșeam din aeroport și ajungeam cu un microbuz la hotelul unde ne-am cazat. Era aproape noapte. După ce am suportat peripețiile drumului, cu șoferul sub influența alcoolului, am fost cazați la căminul studentesc al Ministerului Educației. Acolo erau toate neamurile: africani, greci, arabi, asiatici, ciprioți, latino-americieni și, evident, români. Descurcându-mă în france-

ză, am reușit să depășesc aparentele piedici lingvistice impuse de limba română. Semăna mult cu franceza și, în plus, românii sunt francofili. Cu timpul, am învățat foarte bine româna, pentru că am înțeles ceva important care m-a ajutat: este o limbă flexibilă și maleabilă. În plus, rădăcinile limbii române sunt latine.

Ziua următoare ne-am deplasat la biroul Ministerului Educației și, după depășirea problemelor birocratice, autoritățile ne-au repartizat în orașul Cluj-Napoca. Așteptam neliniștit această decizie. Totul mergea șnur. Era ceea ce doream. Știam că orașul e cel mai frumos și mai dezvoltat din Transilvania. Mi s-a confirmat mai târziu ceea ce un poet român spunea despre Cluj: orașul unde „toamna e nebun de frumoasă”. Desigur, Clujul are o frumusețe care cucerește: din centru până la străduțele care înconjoară marea atracție chiar din inima orașului: Universitatea Babeș-Bolyai, centru universitar de prim ordin, fondată în 1581. O universitate care a văzut trecând fantoma excluderii culturale și a intoleranței în diferite momente și situații, dar care a făcut mereu eforturi pentru a înfrunta demonii intoleranței. În plus, în acest oraș se afla Rafael, fratele și prietenul meu de o viață.

Cu valizele în mână și marcați de desti-
nul nostru, ne-am imbarcat la 8 septembrie,
la 11 și 25 noaptea, în trenul nostru spre vi-
itor. Încercam să fugim de trecutul nostru
și să descoperim un timp visat, dar real, în
această „frumoasă nebunie de toamnă tran-
silvană”. Timpul se scurgea atingând în
trecerea sa fiecare stație, până când trenul
ajunse la 6:38 dimineața în orașul care ne
aștepta.

Gara din Cluj e foarte simplă. În aparen-
ță, seamănă cu cea din București și cu alte
gări din lume, dar în gara din Cluj erau toate
tipurile de vânzători ambulanți: de castane
coapte, gogoși, covrigi. Totul părea sărăcă-
cios, dar organizat. Poate prea mult. Erau că-
lători de toate felurile: de la persoane elegant
îmbrăcate, polițiști cu bastoane și militari în
uniforme, până la femei de la țară cu fuste
largi, crețe, înflorate, ce le înfășurau trupuri-
le voinice, cu basmale pe cap și bărbați de la
țară cu găinile lor. Ah! și nu puteau lipsi ți-
găncile cu copii în brațe, pretinzând să-ți ghi-
cească în palma dreaptă viitorul, arătând un
zâmbet scaldat în aur, pândind prima ocazie
pentru a șterpeli ceva din buzunare. Un ta-
blou interesant.

Margot, foarte impresionată de ce vedea,
părea că voia să o ia înapoi către Caracas.
Vedeam în ochii ei albaștri amintirile din

Champs Elysees, Bulevardul Saint-Michel, Louvre, Arcul de Triumf. Părea copleșită. Avea proaspăt în memorie numele lui Francisco de Miranda, înscris pe faimosul monument arcuit. Mi-am exersat specializarea în vise și optimism luând-o de mână, căutând s-o încurajez, ca un mag care cu pergamentele sale îi desena destinul. Am încurajat-o cu un sărut pe obraz. Disperarea ei era vizibilă. Încercând s-o liniștesc, i-am spus:

– Nu fi speriată! Așteaptă să ajungem la Universitate și să ne întâlnim cu Rafael.